MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-22 ta' Gunju, 2009

Citazzjoni Numru. 131/2009

Id-Direttur Qrati Ċivili u Tribunali

-vs-

Anthony Saliba

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fit-13 ta' Frar 2009 li permezz tiegħu l-attur ippremetta:

Illi fl-24 ta' Ġunju 2004 din l-Onorabbli Qorti, permezz ta' sentenza tagħha, kienet ordnat lill-intimat sabiex ineħħi l-benefikati illi kien għamel huwa fil-bitħa tiegħu u dana fi żmien xahrejn, sabiex Rose Saliba u l-eredi tal-mejjet Paul Saliba jkunu jistgħu jiżviluppaw l-proprjeta' tagħhom;

Illi l-istess Qorti kienet appuntat lill-Perit Godwin Abela sabiex jissorvelja x-xogħlijiet u jara illi dak ordnat mill-Qorti iseħħ;

Illi fid-9 ta' Frar 2006, fuq rikors ta' Rose Saliba, il-Qorti, wara li ġiet infurmata illi l-intimat kien qiegħed jagħmel ostakoli sabiex dak ordnat mill-Qorti jsehh, kienet ordnat illi Saliba setgħet taċċedi fuq il-fond ta' l-intimat sabiex isir dak ordnat mill-Qorti, anke, okkorrendo, bl-għajnuna, bl-għajnuna tal-forza pubblika, filwaqt illi rriservat li tieħu provvedimenti ulterjuri dwar it-tfixkil magħmul mill-intimat.

Illi fit-28 ta' Lulju 2006, din id-darba fuq rikors tal-perit tekniku Godwin Abela, wara li reġgħet ġiet infurmata li, għal darba oħra, l-intimat kien qed jagħmilha diffiċli illi l-proprjeta' tiegħu tkun aċċessibbli, il-Qorti reġgħet, għal darba oħra, ordnat illi jsir aċċess għal tali proprjeta' bl-għajnuna tal-forzi ta' l-ordni pubblika;

Illi fit-13 ta' Frar 2008, Rose Saliba reġgħet ipprezentat rikors ieħor fejn, fost affarijiet oħra, għarrfet lil Qorti illi, waqt aċċess li nżamm fuq il-post fit-30 ta' Jannar 2008, l-intimat, fil-preżenza tal-partijiet, tal-perit tekniku u l-konsulent legali ta' Saliba, iddikjara illi ma kienx ser iħalli lil ħadd jagħmel ix-xogħlijiet hekk kif ordnati mill-Qorti;

Illi għalhekk intalab illi din l-Onorabbli Qorti tordna li jinbdew kontra l-intimati proċeduri għal disprezz lejn l-awtorita' tagħha *ai termini* tat-Titolu XVII tat-Tielet Ktieb tal-Kapitolu 12;

Illi b'digriet tal-14 ta' Frar 2008 din l-Onorabbli Qorti laqgħet it-talba tar-rikorrenti u ordnat lir-Reġistratur tal-Qorti sabiex jieħu l-passi skond il-Liġi;

Illi għalhekk qiegħda ssir din il-kawża;

Għaldaqstant għar-raġunijiet premessi r-rikorrent qiegħed jitlob lil din l-Onorabbli Qorti sabiex:

1. Issib lill-intimat Anthony Saliba ħati ta' disprezz għall-awtorita' tagħha fit-termini tat-Titolu XVII tat-Tielet Ktieb tal-Kapitolu 12; u

2. Konsegwentement tikkundanna lill-istess intimat għall-pieni preskritti mill-liġi fl-istess Titolu XVII fuq imsemmi, partikolarment bil-piena kif ikkontemplata fl-artikolu 1002 tal-Kap. 12 f'każ illi l-piena ma titħallasx.

Bl-ispejjeż kontra l-intimat li minn issa huwa nġunt in subizzjoni u bit-twissija li jekk ma jidhirx huwa jista' jiġi mġiegħel biex iwieġeb għall-akkużi bil-mezz ta' mandat ta' skorta jew ta' arrest.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa ta' l-attriċi u l-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenut, ippreżentata fis-17 ta' April 2009, li permezz tagħha eċċepixxa:

1. Illi l-attur m' għandu l-ebda *locus standi* peress illi skond l-Artikolu 57 għal dak li jirrigwarda l-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili huwa d-Direttur Ġenerali (Qrati) li huwa rikonoxxut;

2. Fit-tieni lok m'għandux *locus standi* għaliex skond it-Titolu XVII tat-Tielet Ktieb ma jikkonfigurax ir-Reġistratur jew id-Direttur Ġenerali bħala attur f'kawżi bħal dawn;

3. Illi ma jeżistux il-presupposti ta' din l-azzjoni peress illi l-Perit Godwin Abela m'għamilx rapport imma talab biss illi jingħata assistenza tal-Forza Pubblika ħalli jeżegwixxi l-inkarigu;

4. Illi l-forma tar-rikors ġuramentat hija irritwali bi spejjeż żejda, li għandu jbatihom l-attur nomine.

5. Illi ma hemmx rapport illi jista' jinkwadra l-ipotesi taħt l-imsemmi Titolu tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

6. Illi fil-mertu l-allegazzjoni hija nfondata.

Salv eċċezzjonijiet oħra.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-konvenut u l-lista tax-xhieda.

Rat il-verbal tas-seduta tad-29 ta’ April 2009 li permezz tagħha l-kawża tħalliet għas-sentenza dwar l-ewwel tlett eċċezzjoni wara li l-Avukati trattawhom;

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob li l-konvenut jiġi kkundannat għal disprezz lejn l-awtorita’ tagħha għar-raġunijiet indikati fir-rikors. Il-konvenut qed jeċċepixxi żewġ eċċezzjonijiet procedurali fis-sens li l-attur fil-kawża m’għandux *locus standi*; qed jgħid li l-attur imkien ma hu msemmi fl-artikolu 57 u li l-attur m’għandhux *locus standi* għaliex it-titolu XVII tat-tielet ktieb ma jikkonfigurax lir-Reġistratur jew id-Direttur Ġenerali. Fir-rigward ta’ din ta’ l-aħħar x’aktarx il-konvenut kellu żball tal-kitba għaliex fil-fatt l-artikolu 1003A jagħmilha ċara li r-**Reġistratur** għandu jibda l-proċeduri ta’ disprezz meta jiġi mitlub mill-Qorti u għandu jitqies bħala attur f’dawn il-kawżi. Ir-Reġistratur pero’ mhux attur f’din il-kawża; għalhekk wieħed irid jara jekk l-attur odjern għandux id-dritt li jibda l-kawża hu minflok ir-Reġistratur.

Ma hemmx dubbju li proċeduri bħal dawn huma ta’ ordni pubbliku; fil-fatt huma ta’ natura kriminali anke jekk deċiżi mill-Qrati Ċivili u mhux dawk Kriminali. Din il-Qorti per eżempju fil-kawża **“Registratur tal-Qorti vs Anthony Gauci”** (11 ta’ Lulju 2001) qalet illi: *“jidher ċar li dan il-proċediment huwa ta’ indoli kriminali. Il-fatt li l-istess proċediment jiġi introdott b’ċitazzoni ċioe’ att li ordinarjament jintuża f’azzjonijet ċivili ma jneħħi xejn min-natura kriminali.”* L-istess intqal fil-kawża **“Catherine Portelli vs Joseph Cachia”** (28 ta’ Jannar 1991) mill-Qorti ta’ l-Appell.

Għalhekk huwa ċar li biex tiġi isitwita l-kawża għandha tiġi mibdija minn min għandu s-setgħa jibdiha u dan huwa

ndikat ċar bl-artikolu 1003A. Huwa nteressanti pero’ l-fatt li għalkemm l-indiċi tal-Kodiċi tal-Proċedura (Kap. 12) għandu jindika *Reġistratur* bħala titolu għall-artikoli 57 *et sequitur*, illum l-artikolu 57 kif sewwa rrimarka l-konvenut jitkellem dwar *Dmirijiet tad-Direttur Ġenerali.* Għandu jingħad ukoll li l-artikolu in kwistjoni jgħid ukoll li d-dmirijiet ta’ l-istess Direttur Ġenerali jistgħu jiġu mwettqa minn persuni oħra maħtura appożitament mill-Ministu permezz ta’ regolamenti (Artikolu 57 (3)). L-Avviż Legali 139 tal-2004 imbagħad permezz ta’ l-artikolu 3 (4) iddikjara li d-Direttur Ġenerali kellu jkun assistit fost oħrajn mid-Direttur Qrati Civili u Tribunali illi kellu wkoll il-funzjoni – anzi għandu jwettaq id-dmirijiet - tar-Reġistratur!

Ma hemmx għalfejn wieħed iżid li dan huwa mod verament stramb ta’ leġislazzjoni meta ladarba l-leġislatur ried illi l-attur jibda dawn il-kawżi, kulma kellu jagħmel kien li jibdel l-artikolu 1003A u jgħid dan espressament. Madankollu ladarba l-attur huwa awtorizzat *sia pure* b’mod daqshekk stramb li jibda l-kawża odjerna, l-ewwel żewġ eċċezzjonijiet se jiġu respinti.

Kwantu għat-tielet eċċezzjoni huwa ċar għall-Qorti li qabel ma tinvestiga dwar x’gara waqt l-aċċess imsemmi fir-rikors, hija ma tistax tiddeċiedi minn issa jekk dak li għamel jew ma għamilx il-konvenut jikkostitwixxix disprezz lejn l-awtorita’ tagħha, u kwindi huwa prematur għaliha biex tiddeċiedi dan. Ghaldaqstant tirriserva li tipprovdi ulterjorment meta jkollha l-fatti kollha quddiemha.

Għal dawn il-motivi il-Qorti filwaqt li tiċħad l-ewwel żewġ eċċezzjonijet tirriserva li tipprovdi ulterjorment dwar l-eċċezzjonijiet l-oħra, komrpiża t-tielet waħda.

L-ispejjeż ta’ dan l-inċident ikun bla taxxa bejn il-kontendenti.

Moqrija.

< Sentenza In Parte >

---------------------------------TMIEM---------------------------------